

EDUCAȚIA FINANCIARĂ PE ÎNȚELESUL TUTUROR

Revistă de promovare a educației financiare
Nr. 38 / 2022

Materialele cuprinse în această publicație reprezintă o diseminare a modului de abordare și implementare a proiectului de „Educație financiară” în unitățile școlare din țara noastră și se adresează elevilor, dascălilor, profesorilor, inspectorilor școlari, părinților, dar și altor autorități implicate în vederea aplicării bunei practici în domeniu.

Revista Educație Financiară pe Înțelesul Tuturor are ca scop:

- diseminarea informațiilor referitoare la implementarea la nivelul învățământului preuniversitar a educației financiare ca disciplină opțională la decizia școlii (CDȘ) sau ca disciplină integrată;*
- crearea unei atitudini pozitive la nivelul publicului țintă pentru receptarea informațiilor și mesajelor rezultate din proiect;*
- asimilarea mesajelor și informațiilor de către publicul țintă;*
- crearea unui capital de imagine pozitivă pentru instituțiile implicate în proiect în vederea comunicării cu succes a informațiilor și mesajelor referitoare la proiect.*

CUPRINS:

Editorial	1
Pași în istorie	2-3
Matematică financiară	4-5
Aritmogrif	6
Activități educaționale	7
Educația financiară	8-16

Coordonator: Ligia Georgescu-Goloșoiu
Tehnoredactare și grafică: Marilena Adet

*Mulțumim reprezentanților
BĂNCII NAȚIONALE a ROMÂNIEI
și ASOCIAȚIEI PENTRU PROMOVAREA
PERFORMANȚEI ÎN EDUCAȚIE
pentru sprijinul acordat în elaborarea
conținutului acestei publicații!*

ISSN: 2343 - 9920
ISSN-L: 2343 - 9920

*Puteți vizualiza revista pe site-ul www.appe.ro,
pe platforma e-learning <https://scoala.appe.ro>
și pe portalul <http://www.finzoom.ro/revista-educatia-financiara>.*

Editorial

Dragi cadre didactice,

iată că, anul școlar 2022-2023 tocmai a început și, cred că, ați primit deja toate auxiliarele curriculare de Educație financiară pentru cei peste 30.100 preșcolari și elevi, pe grupe de vârstă: preșcolari 4-5 ani, preșcolari 5-6 ani, elevi din clasele pregătitoare / clasa I /clasa a II-a și elevi de clasa a III-a și/sau a IV-a. Elevilor mai mari din învățământul gimnazial și liceal li s-a recomandat utilizarea platformei deschise e-learning <https://scoala.appe.ro>.

În acest an școlar, proiectul de educație financiară se va derula la nivelul întregului învățământ preuniversitar, cu respectarea cadrului legal realizat prin semnarea Protocolului de colaborare cu ministerul educației (link <https://appe.ro/wp-content/uploads/2021/06/140507.pdf>) **și cu îndeplinirea activităților din anexa la acest protocol.**

În baza art. 3 lit. c) din Protocol, APPE trebuia să tipărească și să distribuie auxiliarele curriculare după obținerea avizului ministerului educației pe conținutul acestora. În vederea obținerii avizului, APPE a depus documentația corespunzătoare la Centrul Național de Politici și Evaluare în Educație (CNPEE) și a obținut avizul pentru toate auxiliarele curriculare aferente întregului învățământ preuniversitar, conform Notei de aprobare semnate de Secretarul de stat **link** https://appe.ro/wp-content/uploads/2021/10/Nota_aprobare-auxiliare.pdf.

Fac precizarea ca, auxiliarul de liceu fusese avizat de ministerul educației **link** https://appe.ro/wp-content/uploads/2021/10/OMEC_5318.pdf.

Predarea acestui opțional / interdisciplinar / activitate extracurriculară se va realiza hibrid:

1. folosind auxiliarele curriculare fizice și rezolvând exercițiile;
2. folosind platforma e-learning gratuită atât pentru profesori, cât și pentru preșcolari și elevi: <https://scoala/appe.ro>. Pe această platformă veți găsi auxiliarele digitale și interactive, pe grupe de vârstă.

În cadrul acestui proiect, aștept și opiniile dumneavoastră, precum și:

- pregătirea și participarea elevilor pentru Olimpiada Micilor Bancheri.
- pregătirea și derularea unor activități de educație financiară în cadrul proiectului internațional Global Money Week, proiect derulat anual în luna martie de către OECD.
- trimiterea unor exemple de buna practică, cu postarea acestora pe site-ul www.appe.ro.
- pregătirea unor activități de educație financiară cu ocazia sărbătoririi Zilei Educației Financiare din România, în data de 11 aprilie.
- participarea cu articole la elaborarea revistei trimestriale a proiectului.

Vă doresc mult succes în acest an școlar!

ÎNCORONARE

Se spune adesea că, Primul Război Mondial a început într-o zi limpede de vară, în timp ce sfârșitul său a fost într-o zi cu vreme cețoasă, mohorâtă de toamnă târzie. Indiferent cât de mare sau mai mic fusese entuziasmul populației din țările beligerante, primele ore ale marii conflagrații mondiale au stat sub semnul unei lumi vechi, cu ordinea sa clară cu un orizont predictibil pentru ziua de mâine.

Aurul din spatele banilor, măsura valoarea tuturor mărfurilor cu mici fluctuații, astfel costurile și veniturile prefigurau limpede profitul sau ruina. Concertul european fusese un sistem politic ce păstrase pacea pe continent pentru aproape o jumătate de secol chiar dacă în anii mai de pe urmă se intonau tot mai ades marșuri militare, semn că între țări mocneau tensiuni neștiute, sigilate în planuri de luptă și tratate secrete ascunse parcă de propria lumină a împăraților. În contrast, în acel început de noiembrie 1918, rând pe rând imperiile au început să cadă, strivite de propria lor greutate și rigiditate. Imensa Rusie se dizolvase în negura războiului civil în care distanța între prietenie și dușmănie și între viață și moarte era aproape invizibilă. Imperiul german, care cu numai câțiva ani înainte cucerea europenii cu inovația și succesul lor tehnologic se afunda în revoluții ciudate unde onoarea și gradele strălucitoare ale militarilor de ieri erau aruncate în glodul toamnei reci. Imperiul Habsburgilor se destrămase definitiv, odată ce popoarele acelei împărății își clamau independența. În Turcia, urmașii lui Osman Întemeietorul, ai lui Mehmet al II lea, Suleiman sau Baiazid părăseau seraiurile de pe malurile Bosforului, negăsindu-și loc în lumea nouă ce se năștea la marginea celor două continente.

*Pe când la Alba Iulia, se hotăra
Marea Unire, în București,
odată cu sosirea oficialităților
române din exilul de la Iași,
soseau și marile probleme
muncitorești, tulburate de
mișcările revendicative de pe tot
cuprinsul Europei, focul armelor și
sângele nu încetase să curgă,
nici la București, nici la Cluj,
nici în alte orașe ale României Mari
ce începea să se nască.*

Cu o linie de demarcație militară oscilantă ce rupea Transilvania în două, tensiunile etnice, sociale și politice erau la apogeu. La Arad, se înființase Consiliul Național Român Central la data de 2 noiembrie 1918, moment din care a început practic formarea primelor forme de administrație românească în Transilvania. La Cluj, într-un context în care violențele din oraș nu

Pași în istorie

mai conteneau, directorul executiv al Băncii Economul și memorandistul Amos Frâncu împreună cu cei câțiva intelectuali români din Cluj au înființat Senatul Național Român, în încercarea de a forma o administrație în oraș și împrejurimile acestuia, dar mai ales pentru a aduna sub o singură comandă soldații și ofițerii români din Ardeal.

Chiar dacă primele forme de administrație s-au coagulat încetul cu încetul în anul următor unirii, odată cu formarea Marelui Sfat Național și al Consiliului Dirigent marile probleme administrative trebuiau rezolvate cu o forță de muncă foarte bine pregătită. Dar în sistemul administrației financiare din întregul Ardeal existau doar 121 de funcționari români, dintre care numai trei de rang superior. A fost nevoie să se apeleze la întreaga intelectualitate transilvană, pentru a suplinii funcționarii plecați. Totuși, deși aceștia aveau cele mai bune intenții, erau lipsiți de experiența și practica necesară. Mai mult, Consiliul Dirigent a făcut apel la toți românii care lucrau în domeniul finanțelor publice în alte regiuni desprinse din vechea monarhie, pentru a se angaja în administrația financiară a statului român. Tot în scopul acoperirii cu personal a administrației publice ardeleni, s-au organizat la Sibiu cursuri pentru funcționari, contabili și percepatori, pe o durată de 8 săptămâni, cu cazare gratuită, cărora li s-au acordat chiar și subvenții, care în unele cazuri urcau până la 400 de coroane pe lună. Atragerea personalului calificat de origine română era cu atât mai necesar, deoarece cei care lucraseră în administrație refuzau să depună jurământul față de Regele României sau părăsiseră Transilvania.

Pe căile ferate, materialul rulant fusese retras de pe teritoriul Transilvaniei, iar ceea ce se mai găsea era stricat sau învechit. Bunurile de larg consum nu se mai găseau, iar gripa spaniolă făcea ravagii în rândul populației înfometate. În Transilvania, circulau coroanele austro-ungare ce părăsiseră celelalte jurisdicții desprinse din fostul Imperiu Austro-Ungar. Acest fapt, și începerea cu întârziere a procesului de identificare și marcarea a bancnotelor în circulație pe teritoriul Transilvaniei cu însemnele noii autorități a determinat o scădere a valorii de piață monedei în circulație. Circulația paralelă a leilor emiși de BNR și a leilor emiși de Banca Generală, dar pe alocuri și a rublelor a înrăutățit și mai mult situația. Producția combinatelor metalurgice scăzuse dramatic, la fel și a industriei extractive, comerțul tradițional cu fostele provincii imperiale se lovea de probleme logistice și protecționiste.

Toate aceste probleme și multe altele întâlnite în fiecare gospodărie, în fiecare prăvălie sau atelier au fost încetul cu încetul rezolvate.

Unirea monetară, economică și politică s-a înfăptuit atât cu sângele vărsat de eroi, dar și cu munca oamenilor acestei țări ce au văzut împlinirea unui vis de milenii.

În sunetul cântecelor bisericești, intonate de noua biserică din Alba Iulia, construită special pentru încoronarea Regelui Ferdinand și a Reginei Maria, în zare, după cum scria Nicolae Iorga: se vedeau „...înălțimile încă verzi pe care șerpuiesc întortocheate liniuțele albe ale drumurilor și la dreapta culme peste culme, albastre, cenușii, șterse ca fumul, formele idealizate de depărtare ale munților Apuseni”.

Coroana aspră de oțel a fost așezată pe creștetul celui ce a devenit Regele României Mari, sub puterea sceptrului său, în acea zi de 15 octombrie 1922, ceața s-a ridicat ca o cortină a istoriei dezvăluind lumii rodul jertfei pentru un ideal nobil.

**Dr. Septimiu Moga
Sucursala Regională Cluj a BNR**

Matematică financiară

Interdisciplinaritate la ora de educație financiară

***Iată deci că
interdisciplinaritatea
face ca aceste noțiuni
să fie înțelese mai ușor,
ca ele să aibă un caracter
practic și ca orele să fie
frumoase și atractive.***

Elevilor mei le place mult ora de Educație financiară pentru că învățăm despre: ce sunt banii și cum îi folosim concret prin intermediul unor activități de limba română, matematică, muzică, arte vizuale și abilități practice.

Elevii folosesc la orele de Educație Financiară tehnica de calcul învățată la ora de matematică.

**Recomandăm
câteva probleme de matematică
ce pot fi folosite
la ora de Educație Financiară,
la clasa a VI-a.**

1. Din 20 kg de lămâi se obțin 12 litri de suc. Calculați cât costă kg de lămâi din care se obțin 18 litri de suc, știind că un kg costă 5 lei. (*mărimi direct proporționale / R: 150 lei*)
2. 15 robinete identice umplu un bazin în 4 ore. Din păcate câteva robinete s-au stricat. Aflați în cât timp se umple bazinul dacă sunt deschise doar 10 robinete. Știind că în bazin pot intra maxim 140 de persoane, iar prețul unui bilet este de 15 lei / oră, aflați care este suma maximă pierdută de proprietarii bazinului. (*mărimi invers proporționale / R: 6 ore, 12600 lei*)
3. Într-o sală de sport sunt mai puțin de 100 de elevi. Dacă aceștia se așază în coloane de câte 5, rămân pe margine 2 elevi, dacă se așază în coloane de câte 7, rămân pe margine 4 elevi. Știind că toți elevii pot fi împărțiți în coloane de câte 4, fără a rămâne vreun elev pe margine și că fiecare elev din sală a donat pentru un eveniment caritabil câte 10 euro, aflați câți lei s-au strâns din donații de la toți elevii care se găsesc în sala de sport. (*1 euro = 4,95 lei*) (*teorema împărțirii cu rest și aflarea celui mai mic multiplu comun a două numere naturale / R: 1584 lei*)
4. Perimetrul unui dreptunghi este de 882 m. Știind că împărțind lungimea la lățime obținem restul 1 și câtul 4, aflați cât costă împrejmuirea terenului cu sârmă dacă pe lungime se pun câte 4 rânduri de sârmă, iar pe lățime se pun câte 3 rânduri de sârmă și se lasă și un spațiu de 2 m pentru poartă, iar un metru de sârmă costă 10 lei. (*indicație: realizați figura geometrică, rezolvarea ecuației de gradul I, cu două necunoscute, substituție / R: 33460 lei*)
5. Într-o cutie sunt 112 bile albe, negre și roșii. Numărul bilelor roșii este de trei ori mai mare decât cel al bilelor albe și negre la un loc, iar numărul bilelor albe este cu 18 mai mare decât al celor negre. Aflați câte bile de fiecare culoare sunt în cutie, apoi răspundeți la întrebările:

Matematică financiară

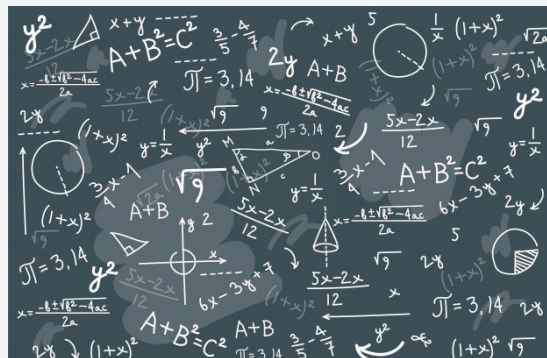

a) Care este numărul de bile ce trebuie extrase din cutie, pentru a fi siguri că am extras o bilă roșie?

b) Care este probabilitatea ca, extrăgând o bilă din cutie, aceasta să fie roșie?

c) Știind că o bilă roșie valorează 3 lei și 20 de bani, aflați cât valorează toate bilele roșii.

(rezolvarea ecuației de gradul I, cu trei necunoscute, substituție, probabilități / R: a) 29, b) $3/4$, c) 268 lei și 80 de bani)

6. O bancă oferă o dobândă de 12% pe an. Ce sumă primește o persoană care depune la acea bancă 3000 lei pentru o lună? Dar pentru 3 luni? Dar pentru 6 luni? Dar pentru 9 luni? (procente / R: 30 lei, 90 lei, 180 lei, 270 lei)

7. După două creșteri consecutive de prețuri, prima de 10%, iar a doua de 15%, un obiect costă 126,5 lei. Care a fost prețul inițial al acestui obiect? (procente, ecuația de gradul I cu o necunoscută / R: 100 lei)

8. După două reduceri consecutive de prețuri, prima de 15%, iar a doua de 20%, un obiect costă 153 lei. Care a fost prețul inițial al acestui obiect? (procente, ecuația de gradul I cu o necunoscută / R: 225 lei)

9. Salariul unei persoane a fost micșorat cu 25% și după câteva luni a fost mărit cu 25%, iar acum este de 5085 lei. Cât a fost salariul inițial al acestei persoane? Deși procentul de micșorare a fost același cu procentul de mărire, a rămas salariul același? (procente, ecuația de gradul I cu o necunoscută / R: 5424 lei, nu)

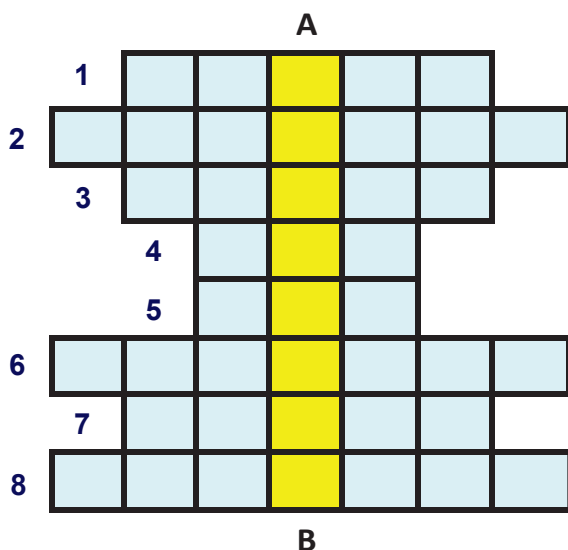
10. Un intermediar pentru a vinde un apartament la prețul de 80 000 de euro, cere un comision de 5% la cumpărare și 2% la vânzare. Care este câștigul lui? (procente, R: 5600 euro)

prof. inv. primar Mihăilescu Iuliana Mihaela
Școala Gimnazială „Sfântul Vasile”, Ploiești, jud. Prahova

Aritmogrif

Propunere de rezolvare pentru gimnaziu

Definiții pe orizontală:

1. Dispoziție scrisă pentru efectuarea unei plăți către un beneficiar.
2. Totalitatea bancnotelor și monedelor aflate în circulație.
3. Metal roșiat, din care este confecționată moneda de 5 bani.
4. Metal prețios, din care se confecționează monedele cu caracter numismatic.
5. Banca de emisiune, unde se păstrează banii până pleacă spre celelalte bănci (abr.).
6. Persoană care deține un titlu de proprietate.
7. Piață publică specializată unde se tranzacționează valori (mărfuri și bani).
8. Parteneri ai unei bănci, care își depun banii economisiți spre a-i înmulți.

Pe verticala A-B: Încredințarea spre păstrare a unei sume de bani, pentru care banca va acorda o dobândă.

DEPUNERE

Pe orizontală:

1. ORDIN
2. NUMERAR
3. CUPRU
4. AUR
5. BNR
6. POSESOR
7. BURSA
8. Clienți

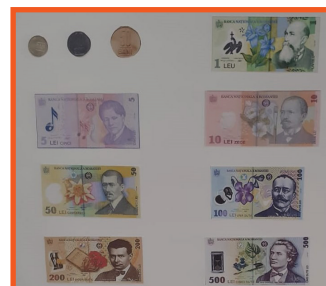
Activități educaționale

Vânzători - Cumpărători

Ce putem face cu banii? Mergem la piață.

După ce și-au însușit informațiile despre banii, elevii **clasei I**, de la Școala Gimnazială Nr. 2 **Mălini**, coordonați de către doamna profesor **Murariu Mariana**, și-au exersat abilitățile de vânzători - cumpărători.

În perechi și cu o sumă de bani cu grijă ordonată (bancnote colorate și monede din pușculița cu economii), și-au intrat copiii în rol: au simulat o vizită la piață.

Folosind bunele maniere (*salut, formule de adresare politicoase, interes pentru cumpărarea doar a unei cantități suficiente*), *cumpărătorii* au solicitat mere, ceapă sau morcovi, *vânzătorii* au cântărit, au ambalat marfa, au calculat, au plătit și au primit sau au dat rest.

A fost prilej de educație financiară, de exersare a abilităților pentru viață, dar și pentru dezvoltarea competențelor de comunicare și a celor matematice.

Cu încântare, m-am gândit să consemnez și să împărtășesc și cu dumneavoastră momente practice, ce aduc bucurie copiilor, îi implică în acțiuni ce simulează realitatea, iar jocul de rol este o strategie ce contribuie la însușirea sigură a cunoștințelor teoretice.

prof. Dulceac Dorina
Inspector școlar pentru învățământ primar
Inspectoratul Școlar Județean Suceava

Educația financiară

MICII ANTREPRENORI

Educația financiară prin joc reprezintă o formă de activitate educațională al cărei scop este să pregătească copiii pentru dobândirea unor deprinderi și abilități de management al banilor și de adoptare a deciziilor care au consecințe financiare, utilizând forme și activități de învățare diversificate.

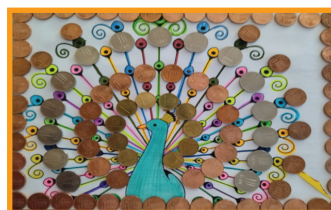

Elevii clasei pregătitoare de la Liceul Tehnologic „I. Zossima” Armășești, coordonați de prof. Diaconu Elena, au desfășurat în acest an școlar în cadrul Opționalului „Educație Financiară prin joc”, dar și în cadrul activităților extrașcolare, diverse proiecte de educație financiară.

Prin temele abordate, elevii și-au însușit noțiuni financiar-bancare adecvate vârstei, iar exercițiile și exemplele practice au avut menirea de a ușura și aprofunda aceste noțiuni. Folosind metoda jocului didactic, copiii au asimilat o serie de informații despre noțiunea de troc, descoperind totodată rolul acestuia în evoluția comerțului.

Cele mai apreciate activități de către elevi au fost: jocurile de rol „La cumpărături”, „Pușculița magică” și „Micul Antreprenor”.

Activitatea „Micul Antreprenor” s-a desfășurat sub forma unui atelier de creație cu sprijinul părinților. Din monedele economisite în „pușculițele magice” confecționate din materiale reciclabile, copiii au realizat tablouri pe care le-au vândut pentru a ajuta copiii orfani. Elevii au realizat lucrări sugestive din bani, dovedind talent și multă dăruire.

Prin activitățile desfășurate, micii școlari au înțeles cum se câștigă cu adevărat banii, ce înseamnă bugetul familiei și din ce se compune acesta, care sunt prioritățile atunci când se planifică bugetul în familie. Astfel, au înțeles că banii trebuie împărțiți în funcție de priorități și au aflat de ce părinții nu pot întotdeauna să le cumpere ceea ce ei își doresc. Elevii s-au implicat cu plăcere, și-au dezvoltat cunoștințele din domeniul educației financiare.

Educația financiară prin joc a fost o disciplină opțională atractivă, mereu așteptată de către elevi, deoarece creativitatea este împletită cu gândirea logică și cu noțiunile de educație financiară, realizându-se cele mai frumoase activități.

În concluzie, activitățile desfășurate cu elevii au reprezentat prima și cea mai importantă investiție în viitorul lor, deoarece gestionarea banilor, independența financiară sau inițierea unei afaceri sunt teme actuale, care necesită o pregătire solidă, pe tot parcursul vieții, pentru dezvoltarea unui comportament financiar responsabil și a unei inteligențe financiare potrivită vârstei.

Educația financiară

De ce este importantă educația financiară?

Educația financiară, pe scurt, este disciplina educațională care ne ajută să înțelegem cum funcționează banii și sistemele financiare, care sunt mecanismele din spatele lor și cum ne putem noi folosi de acele mecanisme pentru a atinge independența financiară.

Sau, mai bine-zis, educația financiară înseamnă cum să câștigăm bani mulți, cum să-i administrăm și cum să-i cheltuim cu cap.

Potrivit studiilor, educația financiară ar trebui să înceapă în jurul vârstei de 3 ani. Între 3 și 6 ani copiii trebuie să învețe despre ce sunt banii, la ce folosesc aceștia, cum putem face rost de bani și care sunt cele trei lucruri pe care le pot face cu banii. Între 6 și 9 ani lecțiile se intensifică, dar rămân adaptate vârstei.

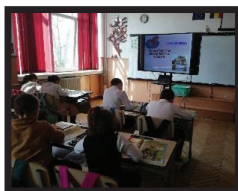
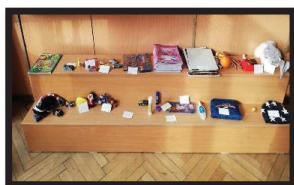
La clasa I, unde eu am realizat lecții de educație financiară, am observat că elevii sunt interesați, pun întrebări, vin cu completări și lucrează cu plăcere la aceste ore.

Le-au plăcut foarte mult Jocurile de rol, puzzle-urile, utilizarea banilor în rezolvările de exerciții și probleme.

Legătura dintre cunoștințele însușite cu viața reală, cu practica, a contribuit la consolidarea abilităților de viață și a deprinderilor cetățenești în activități precum „La magazin”. Realizarea „Pușculiței pentru fapte bune” i-a făcut pe elevi să fie mai empatici cu cei aflați în nevoi și să ofere, cumpărând produse de strictă necesitate, cu banii adunați în pușculiță.

Ne dorim ca și în acest an să continuăm în aceeași notă optimistă drumul educației financiare.

De asemenea, mulțumim doamnei Ligia Goloșoiu pentru auxiliarele pe care ni le-a pus la dispoziție, în mod gratuit, cât și pentru sprijinul acordat atunci când ne-am aflat în impas.

Ambasador al educației financiare

În urma colaborării mele cu APPE, separate de opționalul de educație financiară predat generațiilor de elevi cărora le-am fost învățătoare la Școala Gimnazială „Constantin Brâncuși” din Cluj-Napoca, județul Cluj, a venit momentul ca și elevii din Comuna Budești, județul Bistrița-Năsăud, unde soțul meu este preot să beneficieze de activități de educație financiară.

În cadrul programului numit **“Tabăra de Acasă”** organizat de Primăria Comunei Budești și Școala Gimnazială Budești, vineri 02.09.2022, am susținut o activitate cu elevi de clasele I-IV.

Am început cu un joc „De-a vânzătoarea” cu casă de marcat, listă de prețuri și specimen de bani pentru învățare și joc. În timpul discuțiilor purtate cu elevii, s-a ajuns la concluzia că banii pot fi cheltuiți, economisiți sau donați (astfel făcându-se legătura între educație financiară și milostenie, la activitate fiind prezent și pr. paroh Florin Plosca).

Copiii au realizat după modelul din auxiliarul **„Educație financiară prin joc”** (p. 44) câte trei plicuri în care să își păstreze banii pentru a putea fi cheltuiți, economisiți sau donați în scop caritabil. Din povestioara citită *“Pușculița”* de Ana Bunduc (p. 67), copiii au desprins modalități de economisire, chibzuință în cheltuirea banilor și faptul că munca este o prietenă adevărată. Au urmat o serie de activități pe fișe de lucru pentru

fixarea cunoștințelor dobândite prin jocuri, povestea ascultată și conversație.

În final, pentru că au fost foarte încântați, atât elevii, cât și cei doi învățători prezenți la eveniment, le-am recomandat să studieze această disciplină, având în vedere și materialele gratuite puse la dispoziție de APPE (auxiliarele curriculare), cât și platforma e-learning <https://scoala.appe.ro> și site-ul www.appe.ro.

Am simțit azi o bucurie și o împlinire deosebite. Cred că am fost un ambasador al educației financiare și al APPE deoarece fără să mă fi așteptat la acest lucru, doamna director a fost așa de încântată de activități și de materialele asociației încât dorește o colaborare cu APPE și pentru alte activități extracurriculare.

prof. învă. primar Viorela-Maria Bodea
Școala Gimnazială „Constantin Brâncuși”, Cluj-Napoca

Educația financiară

Educația financiară la vârsta micii școlarități, un prim pas spre gestionarea resurselor financiare ale viitorilor cetățeni

Fiind pe deplin încredințate de importanța studiului Educației financiare încă de la vârsta micii școlarități, am pledat în anul școlar 2021- 2022 pentru derularea la clasele pregătitoare, pe care le îndrumăm de la Școala Gimnazială Nr. 117 din București, a disciplinei opționale **EDUCAȚIE FINANCIARĂ**.

Ca argument pentru momentul în care am propus părinților această disciplină opțională, am subliniat faptul că și la nivel economic, întotdeauna resursele (umane, culturale, financiare) fiind limitate, trebuie folosite rațional și eficient, că este important ca de timpuriu copiii să fie educați în consecință. La început, curioși și mai puțin încrezători, doar după primele săptămâni de la desfășurarea primelor activități la clasă, ne-am bucurat tot mai mult de susținerea părinților elevilor, care au fost convinși de multiplele valențe ale acestei discipline opționale.

Elevii noștri au fost dintru început cucerți de prezentările cu profesionalism realizate și cu generozitate oferite de *Asociația pentru Promovarea Performanței în Educație*, dar și de activitățile interactive captivante prin care am îmbinat elemente din discipline diferite de învățământ pentru a le explica, pe înțelesul lor, concepte referitoare la bani, dar și a contura viitorul comportament informat și adecvat din punct de vedere financiar.

Studiul disciplinei a început cu istoria banilor, schimburile (trocul), continuând cu elementele accesibile vârstei privind moneda națională a României, monedele naționale ale altor țări, sursele de venituri, instituțiile de credit cu rolul lor, valoarea banilor, economisirea și împrumutul.

Elevii au fost familiarizați cu noțiuni specifice acestei discipline cum ar fi: monedă, bancnotă, valută, salariu, venituri, cheltuieli, plăți, cont bancar, dobândă, economisire etc, reușind spre finalul anului școlar să-și formeze un minim limbaj specific domeniului economico-financiar, să opereze cu acesta.

În cadrul lecțiilor de recapitulare finală au fost în continuare folosite strategii didactice activ-participative, dar dându-se noi dimensiuni

formativ-creative. Pornindu-se de la exemple concrete de viață, pe care elevii le-au trăit în familie, s-au desfășurat variate jocuri de rol, în cadrul cărora, aceștia au fost puși în situații concrete de a calcula cât trebuie să plătească pentru a achiziționa produsele dorite, de a alege, variante optime de achitare a acestora, de a oferi suma potrivită, de a primi corect restul după ce au efectuat cumpărăturile. Învățarea a fost, de asemenea, dirijată încât micii școlari să-și formeze o gândire financiară corectă, orientată spre economisire și investire. Au aflat în mod firesc că nu trebuie să cumparam mai mult decât avem nevoie, că putem economisi urmărind anumite oferte promovate de magazine. Jucându-se, copiii au învățat cu plăcere, au folosit în cunoștințele parcurse în întregul an.

Concluzionând, Educația financiară este o disciplină absolut necesară formării viitorilor cetățeni, derularea acesteia încă din clasele primare va face mai temeinic, mai sigur, mai simplu drumul spre dobândirea unui comportament financiar de perspectivă, de aceea recomandăm și altor cadre didactice introducerea Educației financiare ca disciplină opțională.

Educația financiară

Numai muncind câștigăm bănuți....

La clasa a III-a de la Școala Gimnazială „Mihai Viteazul” din Alexandria, Educația Financiară a fost disciplina opțională în anul școlar 2021- 2022. Am ales acest opțional în acord cu părinții, dar mai ales elevii, deoarece consider că, încă de la o vârstă fragedă, elevii trebuie să își dezvolte abilități pentru rezolvarea unor probleme întâlnite în viața de zi cu zi, să-și dezvolte creativitatea, spiritul inovativ, familiarizându-i cu banii, cu valoarea acestora, să înțeleagă cum trebuie cheltuiți sau economisiți, investiți sau donați.

Astfel, pornind de la ideea că „**numai muncind câștigăm bănuți**”, am trecut în revistă istoria acestora, am învățat despre troc, am decorat pușculița cu economii, am învățat ce este un cont bancar, dobânzi și investiții, dar și despre servicii bancare electronice. Pentru fiecare activitate, elevii au participat cu mare bucurie, interes, realizând machete, portofolii, expoziții, dar și participând în jocuri de rol, problematizări și altele.

O activitate preferată în rândul elevilor a fost cea în care s-a vorbit despre împrumuturi, investiții, unde fiecare echipă și-a creat o poveste imaginară, având ca temă **Orașul meu sau Orașul viitorului**.

Ex: „**Orașul viitorului**”- poveste creată de echipa AEMA (numele echipei este dat de inițialele celor patru elevi). Povestea lor începe de la ideea unui împrumut bancar făcut chiar de către edilul orașului Alexandria, în scopul realizării unei investiții de producere a energiei nepoluante, energie eoliană. Elevii au realizat machete așa cum puteți observa în fotografiile atașate:

TÂRGUL DE MĂRȚIȘOARE - Activitate susținută în scop caritabil. Bănuții au fost donați Crucii Roșii pentru copiii din Ucraina.

DECORĂM PUȘCULIȚA CU ECONOMII

Consider că Educația Financiară are un rol important în educația copiilor, aduce inovație în educație, iar noi, cadrele didactice, putem aborda modern metode integrate.

prof. Carmen Florică,
Școala Gimnazială „Mihai Viteazul” Alexandria

Educația Financiară

Importanța studierii disciplinei Educație financiară

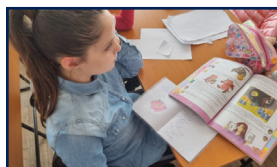
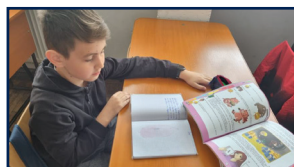
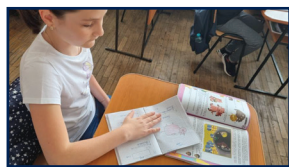
Acum câțiva ani, prin 2015, când am început implementarea Educației financiare la clasa mea am pornit foarte entuziasmată. De ce mi-a plăcut această idee a implementării Educației financiare? De la fiul meu, care atunci era elev în clasa I. Într-o zi, mi-a cerut bani să își cumpere un skateboard. Eu i-am răspuns că nu am buget. El mi-a spus să mă duc să scot bani din bancomat. El considera că atunci când omul nu are bani, scoate bani de la bancomat și gata! Era clar că avea nevoie de unele explicații, pe care i le-am și oferit și pe care le-a și înțeles. Nu a fost prea greu! Ca atare, în cazul meu, muza a fost un copil. Învățăm și de la ei!

La început, elevii și chiar și unii dintre părinții acestora, au privit cu neîncredere studierea acestei discipline. Li se părea că ar fi un titlu potrivit pentru o disciplină de liceu, nu pentru ciclul primar.

Totul s-a schimbat când am prezentat părinților manualul și caietul de educație financiară și le-am explicat că **educația financiară este acea educație care îți arată cum să câștigi bani mai mulți, cum să administrezi banii bine și cum să-i cheltuiești inteligent.**

Părinții au înțeles că educația financiară trebuie studiată încă din ciclul primar sau de ce nu, încă din ciclul preșcolar.

Cu elevii a fost mai simplu. Recunosc, au înțeles mai greu termenul de financiar, dar i-am convins cu **pușculița**. Așa au devenit fanii acestei discipline. Întotdeauna le spun că tot ce îi învăț pe ei, se potrivește de minune și în cazul adulților.

Apoi, i-am învățat despre ce pot face cu banii economisiți. Atunci când înveți să economisești, începi să vezi finanțele personale dintr-o altă perspectivă și astfel poți ajunge să fii disciplinat financiar. Începi să îți pui întrebări de genul: **Chiar trebuie să fac această cheltuială?**

Cum pot avea confort personal, dar și să economisesc bani?

Lecția care are cel mai mare impact la clasă, este cea despre bugetul familiei. Parcă atunci înțeleg toate refuzurile părinților! Înțeleg că banii se câștigă prin muncă, că oamenii sunt plătiți în funcție de munca depusă, dar și de pregătirea lor, că oamenii au diverse nevoi și că trebuie să își facă o listă de priorități.

Le-a plăcut și lecția cu **dobânda**! Puțin mai greu cu formula de calcul, dar am mai dezbătut-o la ora de matematică. Apropo de matematică! Educația financiară m-a ajutat mult și în această privință! De câte ori elevii nu reușesc să rezolve o problemă, le spun să se gândească că ar fi o problemă despre bani. Chiar și problemele compuse de ei sunt cu bani! Așa înțeleg mai ușor.

Educația financiară se aplică aproape în orice facem. Indiferent de activitatea pe care o realizăm, este nevoie de bani sau este nevoie să administrăm bani. De educație financiară avem nevoie oricând.

*prof. Niță Maria Daniela
Școala Gimnazială Nr. 1 Costești, Argeș*

„Banii pe înțelesul copiilor”- un proiect de succes îndrăgit de copii

„**Banii pe înțelesul copiilor**” este un proiect național care a câpătat tot mai mare amploare în școlile din România, grație doamnei Ligia Georgesu-Goloșoiu, un om cu suflet mare și un profesionist în domeniul financiar, care a observat că această nevoie de formare a copilului modern este una imperios necesară.

Am participat la acest proiect cu ultimele 3 serii de copii, iar rezultatele au fost pe măsura implicării. Este un beneficiu pentru toți elevii, deoarece proiectul are două mari obiective:

- creșterea gradului de implicare a cadrelor didactice, copiilor și părinților acestora în activități de educație financiară și cunoașterea mai bună a particularităților culturale românești;
- conturarea unei imagini complete a modului în care banii sunt percepuți, cheltuiți, economisiți, împrumutați, investiți în societatea de azi, concomitent cu dobândirea unor abilități de gestionare a banilor.

Faptul că *Asociația pentru Promovarea Performanței în Educație (APPE)* s-a implicat activ în sprijinirea proiectului național de introducere a disciplinei opționale de Educație financiară la nivelul învățământului primar este o garanție că ideea de promovare în rândul tinerilor a unor competențe specifice pe acest domeniu este una de succes. Necesitatea formării unor abilități și competențe destinate educației financiare durabile la elevi vine din sentimentul de responsabilitate pe care asociația îl are pentru educarea tinerei generații.

Din punctul de vedere al multor specialiști, educația financiară a copiilor trebuie să înceapă de la o vârstă fragedă, iar aceștia trebuie să fie familiarizați cu banii, cu efortul lor de a câștiga bani, cu valoarea acestora, cu respectul pentru muncă și chiar cu implicarea lor în activități de voluntariat și activități caritabile constante.

dar și cu practica de a fi implicați în activități diverse care să demonstreze grija lor pentru cei aflați în dificultate..

În acest spirit, motivați de grija pentru viitorul acestei țări, trebuie să facem front comun toți factorii implicați în educarea tinerei generații, cu scopul de a le forma comportamente durabile copiilor care să le imprime obiceiuri sănătoase și sigure din punct de vedere financiar, care să le cultive respectul față de muncă și față de bani, care să-i facă să înțeleagă faptul că banii se cheltuiesc cu responsabilitate. Totodată, este unanim recunoscut, faptul că elevii trebuie obișnuiți cu economisirea,

Proiectul pune la dispoziția elevilor și a dascălilor manualul, caietul de lucru, programa și ghidul pentru cadrele didactice, dar, de-a lungul timpului, acesta și-a îmbogățit zestrea de patrimoniu și prin publicații ale învățătorilor care valorifică și popularizează experiențele pozitive de succes pe pagina asociației.

Educația financiară

Doamna dr. Ligia Georgescu-Goloșoiu, Președinte APPE, coordonează aceste activități din anul 2013 și promovează eforturile făcute de dascăli din toată țara în vederea îmbunătățirii culturii financiare a tinerilor, scopul final al acestor activități fiind acela de a contribui la accesul liber al elevilor și al tinerilor la o educație de o înaltă calitate care să-i învețe ce sunt banii, valoarea banilor și felul în care aceștia să ia decizii importante cu privire la îmbunătățirea rezilienței lor financiare viitoare și chiar a bunăstării lor.

Evenimentele anuale organizate în „Săptămâna mondială a banilor” și „Olimpiada Micilor Bancheri”, olimpiadă ajunsă la a IX-a ediție, sunt momente de o încărcătură emoțională deosebită, care evaluează și valorizează munca elevilor și a dascălilor. Pregătirea și desfășurarea acestor ample acțiuni după rigori clare și desemnarea câștigătorilor fiecărei ediții sunt momente de „Oscar” în învățământul primar, așteptate cu nerăbdare de dascăli și de elevi din toată țara. Recompensele materiale acordate la festivitatea de premiere de către sponsori sunt extrem de motivante pentru elevi, iar bucuria momentului nu este uitată niciodată.

Nu ar fi nimic posibil, dacă nu ar fi un om care, în afară de profesionalismul lui, pune în fiecare moment bucuria faptului că poate fi de ajutor tinerilor și copiilor, că poate să facă prin efortul propriu un gest care să schimbe în bine educarea copiilor de vârstă școlară mică și nu numai.

Vă mulțumim din suflet, doamnă Ligia Georgescu-Goloșoiu, pentru această idee de învățare, pentru organizarea galei și pentru susținerea acestui program care a ajuns la a IX-a ediție!

Felicitări tuturor copiilor care participă an de an la program, felicitări celor premianți, felicitări colegilor mei din țară care i-au îndrumat, felicitări sponsorilor care ne-au premiat.

Felicit cu tot dragul pe toți copiii mei pentru rezultatele din proiect, pentru că aceste performanțe individuale și colective ne-au calificat la etapa națională. „Orașul micului bancher” și „Povestea lui Bănuț cel Generos” au impresionat juriul și au condus la popularizarea rezultatelor noastre și, implicit, la promovarea Școlii Gimnaziale Nr. 1, Rm. Sărat.

prof. Mirela Grigore,
Școala Gimnazială nr. 1 Râmnicu Sărat

Ghicitorile despre bani și despre anumite cunoștințe financiare pot facilita învățarea

Ghicitorile sunt printre cele mai îndrăgite jocuri pentru cei mici. Acestea sunt extrem de interactive și îl fac pe copil să-și pună mintea la contribuție într-un mod plăcut și amuzant. Astfel, o ghicitoare îl face să se concentreze și să se gândească la tot felul de soluții pentru a găsi răspunsul potrivit, dar îl pune și în situația de a face apel la bagajul lui de cunoștințe. Acest lucru este de fapt un exercițiu de stimulare a creativității, dar și un exercițiu de reactualizare a unor cunoștințe acumulate și a unor experiențe de viață trăite. Astfel de jocuri cu poeziile gen ghicitoare s-ar putea să-l ajute rapid în dezvoltarea unei laturi creative demne de invidiat.

Ghici?

Din metal și din hârtie
Specială - cum se știe! -,
Ca să-ajungi să nu-l dorești,
Tu să-l economisești!

(Banul)

Hai, ghicește, să ai spor,
Că-ți va fi de ajutor!
Schimb de marfă-avantajos
Din trecut până-n prezent,
El ți-aduce un folos...
Este clar și evident!

(Trocoul)

Ghici?

E monedă etalon,
Are firmă și blazon,
Vine din America,
Hai, ghicește, nu mai sta!

(Dolarul american)

Ghici?

De vrei să iei o ciocolată bună,
Din țara unde Heidi a prins viață,
Îți trebuie moneda lor comună,
Ce circulă, acum, la ei pe piață.

(Francul elvețian)

Ca să-mi demonstrezi ceva,
Hai, ghicește, nu mai sta!
Mijloc de plată și de schimb,
În bănci, de-l ai, îți pune nimb,
Dar dacă nu îl drămuiești,
Nimic nu mai agonisești!

(Banul)

Ghici, ghicitoarea mea?

Ca să-i ai, când tu muncești,
Trebuie să-i drămuiești,
Chibzuit dacă vei fi,
Faci mai mulți în orice zi!

(Banii)

Ghici ghicitoarea mea?

Ca să iei din țări străine
Tot ce vrei să-ți fie bine,
Dai la schimb toți banii tăi,
Obții alții și... Nu-s răi!

(Schimbul valutar)

Spune iute, repejor,
Eu îți sunt de ajutor!
Zornăie prin buzunare,
Fericit e cel ce-o are,
Aurie, argintie...
Nu e o bijuterie!

(Moneda)

Dacă ești expert mai mare,
Dai răspuns la ghicitoare!
O formă de comerț mai veche,
Te face omul fericit,
E-un schimb, cumva fără pereche,
Când tu obții ce ți-ai dorit!

(Trocoul)

Ghici?

Sportivii, când călătoresc,
Se folosesc de ea mereu,
Să-și cumpere ce-și mai doresc
Din țări străine, în turneu!

(Valuta)

prof. Mirela Grigore,
Școala Gimnazială nr. 1 Râmnicu Sărat

MIC GLOSAR DE TERMENI FINANCIAR - BANCARI

cec circular (engl. circular cheque) - în conformitate cu legislația română în vigoare, reprezintă un titlu de credit la ordin, emis de o bancă pentru sume ce le are disponibile de la primitorii cecurilor în momentul emisiunii, plătitibil la vedere în oricare din locurile arătate de emitent. Banca va trebui să depună la Banca Națională a României, cel mai târziu până a doua zi de la emitere, o cauțiune în titluri de Stat, garantate de Stat, sau lombardabile la Banca Națională, socotite la cursul zilei, de 40 la sută din valoarea cecurilor circulare emise zilnic, cauțiune asupra căreia posesorii unor asemenea cecuri au un privilegiu special.

Cecul circular va cuprinde:

- Denumirea de „cec circular” în cuprinsul titlului.
- Promisiunea necondiționată de a plăti la vedere o anumită sumă de bani.
- Numele și prenumele primitorului.
- Arătarea datei și locului în care cecul circular a fost emis.
- Semnătura băncii.

Titlul căruia îi lipsește vreuna din condițiile mai sus arătate nu are valoare de cec circular.

cec de călătorie (engl. traveller's cheque) – este instrumentul prin care trăgătorul poate condiționa plata acestuia de identitatea dintre semnătura persoanei care a primit cecul (posesorul) și semnătura persoanei care încasează cecul respectiv la prezentare. Posesorul cecului depune o primă semnătură pe cec în momentul în care îl cumpără, iar a doua semnătură o face în momentul încasării acestuia, în prezența funcționarului bancar de la ghișeul băncii sau în momentul efectuării unei plăți, în prezența beneficiarului.

În conformitate cu reglementările emise de Banca Națională a României, fața (recto) cecului de călătorie cuprinde următoarele rubrici și spații de completat:

- suma în litere - partea superioară a cecului de călătorie, pretipărită;
- referința cecului, pretipărită;
- denumirea și/sau sigla și adresa sediului instituției de credit trase, pretipărite;
- suma în cifre - pretipărite de 3 ori: în colțul din dreapta sus, în colțul din stânga sus și la alegerea trăgătorului;
- promisiunea necondiționată a trăgătorului de a plăti,
- denumirea și/sau sigla trăgătorului și titlul de „CEC DE CĂLĂTORIE”, poziționate opțional;
- două spații pentru semnăturile posesorului,
- un spațiu marcat printr-o linie continuă de minimum 35 mm lungime, sub care se află rubrica „Semnătura trăgătorului”;
- spațiu marcat special printr-un dreptunghi tipărit în contrast slab, de minimum 50 mm lungime și minimum 11 mm lățime, în a cărui parte superioară se află rubrica „Plătitibil la”
- rubrica „Emis la” în partea dreaptă a cecului de călătorie,

Spatele (verso) cecului de călătorie conține:

- rubrica „Când posesorul contrasemnează cecul de călătorie în prezența beneficiarului, trăgătorul va plăti”, urmată de un spațiu marcat prin linie continuă, de minimum 55 mm lungime, necesar completării sumei în litere; sub această linie se află rubrica „suma în litere”, poziționată pe latura mică a spatelui (verso) cecului de călătorie;
 - rubrica „Denumirea și/sau sigla trăgătorului” în mijlocul spatelui (verso) cecului de călătorie;
 - rubrica „SUMA”, sub care se află rubrica „în cifre”, în partea stângă a cecului, poziționate opțional.
- cec electronic (engl. electronic cheque)** – permite utilizatorilor Internet-ului să-și achite facturile direct prin Internet, fără să mai transmită fila de cec. Plătitorul scrie valoarea echivalentă a cecului, după care transmite cecul electronic celeilalte părți, care la rândul ei îl transmite băncii sale.

Elevi de învățământ primar
de la Liceul cu Program Sportiv „Iolanda Balaș Soter” Buzău
coordonăți de doamnele profesoare:
Stănescu Monica, Anghel Daniela și Toma Nicolău Elena

ISSN: 2343 - 9920
ISSN-L: 2343 - 9920

**ASOCIAȚIA PENTRU
PROMOVAREA PERFORMANȚEI
ÎN EDUCAȚIE**